

Statens Forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep
0032 OSLO

Deres ref:

Vår ref:
2006/11-2285/2008

Saksbeh:
Steinar Hansen
Tlf: 78 47 64 50

Arkivkode:
P36

Dato:
21.05.2008

YTTERLIG SVEKKELSE AV OLJEVERNBEREDSKAPEN VED KYSTNÆRE PRØVEBORINGER UTENFOR FINNMARKSKYSTEN

— Vi ønsker å uttrykke vår bekymring omkring kommende kystnære prøveboringer utenfor Finnmark. I vårt tilfelle dreier det seg om kommende Nucula boring og hva vi nå ser begynner å tegne seg opp.

Nuculaboringen utenfor Nordkapp januar-mars 2007 var en meget kontroversiell boring. Drivbaneanalyser viste at et eventuelt oljesøl etter kort drift ville true nord Europas største sjøfuglkoloni Gjesværstappan. Foruten påslag her ville både fuglefjellet Hjelmsøystauren, Sværholdt m.fl. etter kort tid bli berørt. Området det ble boret i er et meget fiskerikt område med høy fiskeriaktivitet, foruten å være innen synsvidde fra Nord-Norges viktigste turistmagnet Nordkapp plataået.

Boringen var kontroversiell på både nasjonalt, regionalt og lokalt plan.

Da Fredrik Hauge på direkten i NRK ba miljøvernminister Bjørnøy om å gå, forvarte IUA Midt Finnmark Hydros planlagte prøveboring i presse, og sa at kystnær beredskap var god nok. Delvis var dette bygget på beredskapen som skulle på plass, delevis på løfter om hva som skulle komme i året etterpå. At vi gikk ut i pressen og forsvarte prøveboringen var under tvil, det kan man vel være så ærlig å si.

IUA Midt Finnmark hadde på forhånd utarbeidet ett beredskapskonsept bygget rundt bl.a bruk av lokal fiskeflåte. Konseptet hadde mange elementer og var utarbeidet over tid i ett samarbeide mellom IUA Midt Finnmark og Nordkapp Beredskapssenteret, uten økonomisk støtte fra noen. Hydro valgt å bruke dette under prøveboring Nucula, og beredskapskonseptet ble etter hvert døpt Nuculamodellen.

Tilfeldighetene ville ha det til at prøveboringen falt sammen med Serverforliset ved Feie.

Ledelse i IUA midt Finnmark fikk være med IUA Bergen og Kystverket beredskap allerede fra oppstart av aksjonen og kunne da i dialog med IUA Bergen sammenlikne beredskapsetablering der, med stående beredskap i Finnmark. Konklusjonene var at Nucula modellen ville være ett meget effektivt konsept som ville begrense virkningene av påslag på land.

Vi står fremdeles inne for at konseptet er meget godt, og at SFT's godkjenning av beredskapen var riktig. Det som imidlertid har skjedd i ettertid, gjør oss bekymret.

Hydro signaliserte forut for prøveboringen at Hydro, IUA Midt Finnmark og Beredskapssenteret skulle viderutvikle Nuculamodellen til å skape en beredskapsstandard for nordområdene.

Så er ikke skjedd. Hydro er blitt til StatoilHydro, og de personene som var beredskapsansvarlig i Hydrosystemet er nå borte.

I vedlagt brev fra Eni Norge datert 21.april 2008 blir vi så gjort oppmerksom på ”Beredskapsforberedelser øvelse Barents Protection”. I brevet der bl.a SFT er kopiert står det å lese at IUA Midt Finnmark var på møte i Tromsø 5.mars.

Dette medfører ikke riktighet. Eni Norge og Statoil Hydro skulle orientere oss om boreaktiviteten i separat møte april 2008, dette er ikke blitt gjort.

At faktafeil i dokumenter kan forekomme, og at orienteringsmøter kan bli glemt, har vi en forståelse for. Det som imidlertid gjør oss bekymret er hva øvelse Barents Protection medfører på sikt.

Fremgangsmåten ved kystnær boring var under Nuculaboringen var slik:

1. Definerings av lokal beredskap i nært samarbeide med oljeselskap.
2. Kvalitetssikring av fartøyer og lokalt personell.
3. Slutting av kontrakter for personell og fartøyer.
4. Etablering av lokalt beredskapsdepot.
5. Kurs og trening.
6. Dokumentmessig verifisering av beredskapsstyrker.
7. Praktisk øvelse for å verifisere at punkt 1-6 fungerer i lokal setting med SFT til stede.

Når man så innkaller til Barents Protection som både skal være øvelse for årets Goliat og Nucula brønner hopper man over punktene 1-6 i forhold til Nucula konseptet.

Prinsippet om at hver prøveboring skal ha sin egen øvelse forut for beredskapsetablering fravikes også.

Det overnevnte setter oss i en meget håpløs klem situasjon, som vi ikke med letthet kan håndtere.

Man fraviker Nuculakonseptet, til fordel for en eneste øvelse. En større øvelse tar seg bra ut i massemedia og får bra pressdekning. Men det gir ett bilde av beredskapsevne og ressurs tilgang som ikke harmonerer med kystnære boringers utfordringer. Nord Europas største Beredskapsøvelse Barents Rescue ble avholdt hos oss, erfaringene derfra er at dette har liten lære effekt, og ingen verifikasjonseffekt i forhold til hva Nucula modellen gav.

Men man sparer tid og ressurser, og undergraver standarden for den kystnære beredskapen der den ble lagt ved forrige korsvei.

Man passerer dermed en grense for det som er akseptabelt, og setter oss i en helt håpløs situasjon på lokal og regionalt plan. Vi kan, og vil ikke som en liten organisasjon gå i konflikt med store oljeselskaper, det er en helt håpløs oppgave for oss. Samtidig har vi for inngående kunnskap om kystnær beredskap i nordområdene, til at vi kan svelge denne store kamelen vi nå blir servert.

Velviljen til oljeselskapene er på finnmarkskysten på vikende front. Fiskarlag, turistnæring og lokalbefolkning har akseptert våre vurderinger da IUA Midt Finnmark sa ja til å bidra aktivt ved Nuculaboringen forrige gang. Men hva skal vi si til dem denne gangen ?

Det er en tung bær å bære, og skulle ivareta kystnær beredskap rundt Nord Europas største sjøfulg kolonier. Det er tyngende og skulle være referansepunkt for nord norsk turistnærings fyrtårn i nord, når oljeindustrien banker på døra. At vi ikke får

noen konstruktiv dialog med det nye oljeselskapet StatoilHydro, men føler oss presset fra skanse til skanse, er for oss en helt uholdbar situasjon.

Vi håper at SFT som godkjente og verifiserte beredskapen rundt forrige Nuculaboring, tar vår bekymringsmelding til etterretning.

Med vennlig hilsen

Steinar Hansen
Leder
IUA Midt Finnmark

Kopi: Styret i IUA Midt Finnmark
Eierkommunenes Politisk og administrative ledelse.
Fylkesmannen i Finnmark

Vedlegg : Brev fra Eni Norge datert 21.04.2008
Presseklipp forut for forrige Nucula prøveboring